Nr. 60. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 19/7 Augustu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Brasiovu 18 Augustu 1868.

Diu'a nascerei Maiestatei Sale c. r. apostolice fù intempinata in preser'a sa cu music'a garnisónei regimentului de linia c. Gondrecourt. In diorile diminétii urcesi banda militaria dede semnalulu dilei celei alese aniversaria, in care fiacare poporu si fiacare cive alu monarchiei se simte obligatu a alerga la altariulu imperatului imperatiloru, intr'unindusi rugatiunile sale cu pietátea convenita unui parinte inaltatu dela a carui simtiu de dreptate si ecuitate sperézа fiacare poporu fericirea si multiumirea sa. La 9 óre se si adunà poporulu romanu in vesminte serbatoresci pe la tóte bisericele sale parochiale si cu o pietate mai rara de catu ori si candu, cantandu imnulu poporalu -si intr'unire ferbintile sale rugatiuni la altariu catra ceriu, cá se revarse asupra imperatului, regelui si **Marelui seu Principe** tóte darurile sale de care protegiatu se straticsca in splendórea dreptatii si a egalei amóre catra tuditi sei cei credintiosi, cá pe tronulu justitiei, care e fundamentulu imperatiloru, se siba viati'a indelungata, ferita de orice periculu din laintru si din afara dimpreuna cu insalta familia si cu tóta cas'a dómnitória, vediendu cu bucuria de parinte egalu pre toti fii imperiului seu gustandu asemene fericire si multiumire, care aduna in giorulu tronului puterea lui, adica credinti'a, aderinti'a si fiiesce'le simpatii, cari suntu zorginitele cele adoverate ale tuturoru sacrificiiloru pentru patria, pentru tronu si pentru stato. Refugiulu si asiulu poporului romanu din monarchia in tóte necasurile si saupririle lui a fostu totudeauna inalt'a cas'a domnitória, a carei surcelu pré inaltu, Maiestatea Sa imperatulu, regele si marele principe Francisc u Iosif u I., cu sacrat'a sa drépta pré insita, cá unu suveranu si parinte drepta, care dela 1863 pórta intre noi numele **Francisc u Iosif u I. Marele,** a binevoitu a sanctiona dreptulu politicu natiunalu si confesiunalu alu natiunei nóstre romane din Transilvani'a in mesura perfectu egala cu a celoralalte natiuni conlocuitórie. Acestu evenimentu acum si eliberatu din catenele de 400 ani, intemplatu in **26** Octobre **1863,** a fericatu aderinti'a, credinti'a si tóte simpatiele nóstre catra sacratulu tronu alu Maiestatei Sale cu cele mai strinse legaturi de iubire fiiésca, de credintia si aderintia, cari insocite de celu mai lealu patriotismu si pronitate la sacrificia se voru intrece pe viitoriu cu cea mai leala emulatione spre a conlucra la comun'a fericire a patriei si a monarchiei in concordia cu sororile natiuni, iodata ce ni se va deschide calea liberei actiuni intre marginile sanctiunei dreptului constitutionalu. Se traiésca imperatulu, regele si Marele nostru Principe alu Transilvaniei spre scutirea si inaltirea in stare mai fericita a credinciosului seu poporu!!!

La 10 óre se serbà cultu ddiecesu la parochi'á rom. cat., pontificandu cu tóte ceremoni'a decanulu dn. Ed. Möller, indreptandu ér' rogatiuni pentru Mai. Sa. Se fini cu imnulu poporalu. Garnisón'a avù cultu deosebitu. Magistratulu si perceptoratulu inca se sila de facia.

— In preséra renumitulu virtuosu Vist cu 2 fii dede concertulu presciintatu intre aplause neincetate ale publicului mai totu romanu. Dea póte ca va onora si adunarea generale a asociatiunei romane in Gherl'a. — Joi va da altu concertu si in favórea scóleloru nóstre romane, la care se ne intrunimu cu totii, ca e scopu cu preferintia nobilu.

— Dumineca diminéti'a portira de aici in misiunea cea nobila, la adunarea „Societatii academice" la Bucuresci dd. membri G. Baritiu, Dr. Hodosiu si Al. Romanu, dupace in trecere avuràmu fortuna si imbraciosia cu caldura la o cerata. Ddieu se le ajute si la lupt'a museloru romane!!!

— Pentru pronunciamentu se dechiara mereu barbatii nostri. In toti Nrii „Federatiunei" se ostescu asemeni dechiaratiuni. —

— Din Blasiu se mai citara la tribunalu T. Maresianu prof. Ioane Balintie, V. Crisianu, Basiliu Ratiu, Petru Solomonu; si civili Alecs. Nyagoe si Georgiu Popa. Prof. Faragu s'a citatu a 2 óra; Al. M. Micu, Arone Boeriu si Nicol. Solomonu inca fura incuisitionati. —

— Escelentia Sa d. comisariu regiu conte Emanuelu Péchy a resositu la Clusiu in 15 Aug. la locuiu oficiului. —

Blasiu 15 Aug. 1868.

Actulu celu maretiu de alegere a mitropolitului de Alb'a Iulia se fini.

Elu s'a petrecutu in ordinea prescrisa in rescriptulu ministeriale. — Astadata inse nu voiu se le comunicu din firu in peru tóte cate s'au templatu, védiase cle mai bine din protocolulu sinodului de alegere, care credu, ca se va publicá la timpulu seu, mai multu me restringu la cele template preste marginile decretului.

In 9 Aug. pre dupa emédi de si mai rari, dara cei mai insemnati barbati din cleru se aflau la Blasiu. Incepura numai decatu a conferi unii cu altii despre gravaminile ce aru fi a se asterne cu asta ocasione la locurile mai inalte.

In 10 cursera cá ploi'a din tóte partile, nu numai bisericani, ci si laici de ambe secsele, si oá participanti si ca simpli spectatori, ér' unii cá Cortes.

Toti archidiecesanii si cei curati la anima asteptau cu neastemperu momentulu, candu voru se védia fratii de unu sange, dandu man'a si imbraciosiandusse cu bucuria, dupa unu desparte de 12 ani; toti aveau insintea ochiloru icón'a maretiia, cum voru se se unésca intru esercitarea unui actu constitutiunale bisericescu statu de ponderosu in urmarile sale pentru cleru si natiune.

Dar' conferinti'a preliminaria anuncista spre a luá in desbatere punctele destinate, cá se sierbésca de basa si directiva noului mitropolitu intru conducerea archidiecesei, i desamagi pre toti. — Un'a mare parte din fratii ghierlani nici ca avù patientia a ascultá pana in capetu desbaterea asupra proiectului presentatu de cativa barbati insemnati si binemeritati ai archidiecesei. Ma ce e mai multu vicariulu Nasendului la totu passiulu si arstá nemultimirea, scarpinandusse in capu, si dandu semne cu atiugerea mesei. —

Vedeamu cu parere de reu, catu stau de reci unii facia cu celalalti. — Cu deosebire ghierlanii se destinsera prin tacere, frica ascondere si portare respingatória.

In preséra de 11 Aug., dupa verificarea deputatiloru, se anuncià o alta conferintia spre coiintielegere asupra celoru trei candidati, cá se nu se imprascie voturile, cá faria'a orbiloru, si cá se se lapede ori si care de predilectiuni personale, avendu in vedere numai binele comunu.

Dupa ce se constitui conferinti'a fura provocati prin presidiulu alesu, cá fiasce carele se'si descopere cu incredere opiniunea sa libera. — Inse ce se vedi? Neincrederea ce nutriea unii catra altii se vedià in tóta golatatea sa; se parea, ca suntu fermecati, cá se nu póta vorbí, si cari vorbiesu, semblau in giurulu lucrului, cá mètiulu pre langa blidulu cu pasatu. Pre urma se indemnara si vorbira, care pentru Il. Sa ep. Vancea, care pentru Luciunu Bonaparte, altulu pentru can. I. Fekete, inse nu se arstá nici o splecare.

Intru acestea prof. F. . . . . cerù cuventulu si in pucine vorbe, arstà ca principiele dau potere de viétia, ele suntu conducatória in ori si ce lucrare; cá fiasce care persóna representa unu principiu; aréte, ca punctele directive, care le primi sinodulu cu stat'a placere si bucuria, cerù cá persónele candidande se nu fia de principia diametralu opuse acelora punote, demonstre, ca atatu Luciunu Bonaparte, catu si Ilustr. Sa Vancea representa principia, ce lovescu in punctele primite de sinodu, apoi ii conjurà pre toti se se lapede de interese private, splecari personali, séu ori si ce legaturi familiari, si fara de nici o reserva cu anim'a deschisa si sincera propune trei candidati in persónele dloru: T. Cipariu, D. Coroianu si I. Antonelli. Vivatele si alte semne de complacere, sratara invoirea maioritatiei presente la tóte trei persónele. Mai vorbira si alti 3—4 totu in sensulu acest'a si unu frate ghierlanu, care arstá buna starea materiale a preotiloru din diecés'a sufragana a Ghierlei, pentru care recomanda pe Il. Sa Vancea.

Pre urma prof. M. . . . . spune, cs archidiecesanii mai multu pretiuiescu libertatea constitutionale a bisericei nóstre, decatu óre care stare materiale, ce aterna dela arbitriu, si ii rógа fratiesce pre ghierlani, se cruté catu se va poté archidiécés'a de neplaceri

Tóte acestea descoperiri sincere ale archidiecesaniloru nu folosira nimica. Maioritatea fratiloru ghierlani, desconsiderà punctele directive, acceptate potu dice de toti in conferinti'a preliminaria, deconsiderà libertatea constitutionale a bisericei nóstre. Ei se departara inca inainte de finitu unulu cate unulu si stetera mortisiu pre langa candidatulu, care'lu adusese cu sene. — Desgustulu se potea cetí pre faciele tuturor'a celoru cu anim'a sincera. — Fratii ghierlani se pareau, cá si o céta de ómeni scosi cine scie din care parte a lumei si menati la Blasiu, cá se puna mitropolitu romaniloru si episcopu archidiecesaniloru, fia acela dupa voi'a loru ori ba.

Onóre esceptiuniloru, in specie selegianiloru, si unoru preoti; cari insii recunoscéu, ca Il. Sa dn. ep. Vancea nici decum va primi si nici va urmá punctelorù acceptate de sinodu.

Resultatulu votisarei se potea prevedé inca de cu séra, si R. D. vicariu alu Fagarasiului, abdise din buna vreme, cá se nu se imprascié votarile, dupace unele partite nu se plecara de locu.

Frie's, intimidarea, pand'a si neincrederea, ce se observasa in sér'a acesa cà domnesce intre fratii ghierlani ne a surprinsu pre toti, si ne au lasatu a intrevedé, ca tóte acestea suntu fruptele absolutismului.

In diu'a de alegere, dupa ce s'au cetitu decrete mai inalte, dupace s'a cetitu prin R. D. vicariu alu Fagarasiului punctele statorite de sinodu, si sinodulu a cerutu se se alature la protocolu cá hotarire a lui, si dupace diu comisariu civile a mai portatu in gura si vorb'a de — Conventiculum, — s'a pasitu la votare.

Dar' trebue se insemnu, ca pre candu se faceau tóte acestea unii ómeni si in specie, asesorulu si nepotulu Il. Sale d. comisariu civile A. Bohetielu anume A. N., fara a considerá santiania locului si a actului, alergà in susu si in diosu fara astemperu, impartiendu la bilete rosii cu inscriptiunea „Ilustritatea Sa Dr. Ioane Vancea Episcopu" si verendule pre nesemtite si in bosunariele alegatoriloru. Adeverat'a cà unii scarbiti de atari midiiloce le rumpeau si le aruncau, — dara altii mai fricosi, temenduse cá se nu fie pusi in catastichu le primira si le aruncara in urna.

Ast'a este fapta, ce am vediut'o cu ochii

mei; ci lasu se judece altii, déca candidatulu acestu cu astfelu de midilóce póte fi, nu dicu dupa anim'a maioritatiei, ci chiaru si dupa anim'a celoru ce au arunccatu stari bilete in urne. — Vorb'a e de principiulu persóneloru, nu de insele persóne.

Pre catu scim eu partitulu maiore din archidiecesa, care si a propusu de candidatu alu seu pre parintele literaturei romane si can. T. Ciparíu, nu s'a dedositu la stari midilóce si nici cà a voitu se blameze pre candidatulu loru — lucrandu in modu atatu de nesocotitu.

Dupa scrutiniu se afla a fi capatatu urmatorii voturi:

II. Ss. ep. Vancea 59.
Rss. can. T. Ciparíu 49.
Rss. „ I. Fekete 36.
Rss. „ D. Coroianu 31.
Rss. „ C. Papfalvi 15.
II. Ss. ep. Dobra 11.
Rss. I. Antonelli 6.
Dr. Gr. Silasi 2.
Can. Vestemeanu 1.

Éra 5 voturi cà necalificate de ajunsu s'au respinsu.

Este de insemnatu, ca pre langa tóta machinirea ce se observase in clerulu inca din alta di, pentru nemulte strictatiósa, statu la scrutiniu, candu se scotea si cetea numele venerandului barbatu alu natiunei nóstre T. Ciparíu, catu si candu a pusu pitiorulu pre pragulu bisericei, vivatele entusiastice resunau, de clocotea catedrala. — Acésta manifestatiune sincera, precum si demonstratiunea formale, ce se vediù la més'a principale, si la celelalte mese, auntu semnulu celu mai lamuritu, ca barbatulu doririloru dintre toti candidatii este parintele literaturei nóstre.

Ilustritatea Sa episcopulu Gherlei este alesu, potemu dice, mai curatu prin voturi gherlane; si bine ca este alesu, de ací insinte nu voru potè dice fratii gherlani, ca nu si au dreptulu loru intru asi alege pre episcopulu loru, bine va fi dara se'lu incungiure cu toti si acum alesu legale se'lu tiena cu tóte poterile.

Nu potu lasá ne atinsu unu lucru ce fórte a batutu la ochi acel'a, ca fratii dela Hatiegu si au concentratu tóte voturile sfara de unulu in II. Ss. d. ep. Dobra.

Eu cu tóta modestia asi intrebá pre aceli frati de una mama: avutau vreunu calculu, candu in contra conventului datu au facutu acésta? ca ci eu in atare votare a dloru sale n'amu afistu pana acum de catu calculele de a perde si imparti votarile. —

Asemenea voiu se observu, ca in totu decursulu alegerei a domnitu o anomalia neiertata. Presidiulu, precum de alta data asia si acum trebuea se'lu duca vicariulu capitulare si nu ilustrii comisari regii, dens-ii dupa dreptulu constitutionalu bisericescu au se asiedte cà comisari; ci se lie presidiulu, acésta tala sfundu chiaru in autonomi'a bisericésca, ceea ce insufla ingrigiri chiaru de ar' remané si numai o simpla eróre.

Dupa tóte cele intemplate ilustrii comisari voru fi in stare a si face relationile sincere la locurile mai inalte, ca unde si pre langa care din cei trei candidati este anim'a maioritatiei din archidiecesa.

Voru poté relationá si despre portarea pacinica si matura a clerului din Ardéiu, care a incungiuratu nu numai escesele, ci orce feliu de trecere preste marginile convenientiei, sfara de semnele, ce s'au memoratu mai susu.

Inchiaiandu ceru dela celu atotputernice se tramita lumin'a si darulu seu regimului Maiestatei Sale, cà se staruésca a intarí pre acel'a care este dupa dorinti'a celoru mai multi din archidiecesa. — s. —

Cuventarea d. Ioane Popescu,

(parochu gr. cat. alu Cohalmului, tienuta in siedinti'a sinodului eparchiale alu vicariatului Fagarasiu in 30 Iuliu st. n. — pentru dreptulu clerului la alegerea de mitropolitu la Blasiu.)

Prea on. adunare sinodala!

Amu revenitu aici spre a ne manifestá dorintiele nóstre facia cu unu barbatu, carele se ocupe scaunulu vacante mitropolitanu din Blasiu. Mare actu — ba prea momentosu — avemu de a duce astadi in realisare, — ca-ci tala fórte adencu in interesulu nostru statu bisericescu — catu si nationale; si nu e de lipsa cà se mai argumentezu acést'a, ca-ci fiecarele din noi scie, ca ce detoria are unu mitropolitu romanescu facia cu natiunea sa. . . .

Unu ce me face inse, cá se vorbescu ceva mai departe: Amu cetitu — Domniloru — cu atentiune cateva acte dela alegerea repausatului in Domnulu, demnului de memoria fostului, bunului nostru mitropolitu, Escelentiei Sale contelui Sinlutiu, — si asemenea amu cititu si ascultatu si aici cu atentiune si actele privitória la alegerea fiitoriului nostru mitropolitu, ce se va templá in 11 Augustu st. n. a. c. in Blasiu, si eu deosebire decretelu inaltului miaisteriu nu-gurescu de cultu si instructiune si le-am combinatu la olalta si am vediutu cu mare dorere, ca se afla una mare anomalia intre acestea acte de o mare importantia pentru biseric'a nóstra si respective pentru credentiosii sci fii. Se credeti domniloru si onoratiloru in Christosu frati, ca déca acestu decretu ministeriale, acestu actu — cum dicu — pentru sant'a nóstra biserica, n'ar lovi dreptu in unulu si prea'n indelungata a bisericei nóstre, n'asiu avé se vorbescu nemic'a; pre candu din contra am dreptu, ba me silesce cea mai nobila conscientia cá — in calitate de aperatoriu alu bisericei — se vorbescu in contra ori carora legi, ce ar' sugrumá si angustá autonomi'a ei — a bisericei nóstre!

Si cumca in decretulu acest'a se afla una astfelu de linia ce lovesce in unulu din celea mai principale si stravechi dreptori ale bisericei nóstre, se vede de acolo, candu se dice in acelu decretu ca: „reimplerea scaunului vacante mitropolitanu de Alb'a Iulia se concede in casulu presente prin alegere — numai pre langa apriat'a sustienere a dreptului prea 'nalto principale de denumire — si fara de nici una consecintia pre veniloriu.“ — Va se dica dreptulu clerului gr. cat. pentru alegerea mitropolitului seu nu e independente, ci dependente dela gratia regimului; prin urmare essercitarea dreptului de alegere de acuma se face numai din gratia mai 'nalta; ér in venitoriu, déca clerulu (si fara vin'a sa) va perde gratia mai 'nalta: atunci mitropolitulu se va denomí! Apoi fia denumitulu unu barbatu dintre celi mai doriti ai clerului séu nu, si lucre acel'a cum va lucrá si voli — clerulu trebue se asculte! (?) — Desperatória gratia!

Dreptulu alegerei de mitropolitu in bisericà nóstra pana acuma nu s'a mai trasu in dubietate. Elu a ecsistatu din timpurile cele mai vechi, si a fostu unu ce mangaietoriu pentru filii cei credintiosi ai bisericei, si cum nu candu turm'a conventatória si alege unu pastoriu, carele — dupa cum a disu Christosu — „se'si puna sufletulu pentru ea.“

Bn acést'a merge si mai departe. Legile prin cari se sustiene si garantéza constitutiunea si autonomi'a unei bisericе cristine, suntu totude una data legi naturale, ba legi ddiecesi si óre se potu acelea calcá si angustá de fiíi pamentului? Si óre celi ce au dreptu se le spere potu cá se taca?!

Ori care regimu, ori ce guberniu — dupa opiniunea mea — si in speciale ori care ministru, orice persóna, care ar' lucrá pentru stirbarea si angustarea drepturiloru bisericesci, ar' comite „sacrilegiu“. — Si totu astfelu de sacrilegiu ar' comite si celi, carii nu s'aru scí luptá pentru aperarea acelora drepture bisericesci!!!

Déca biseric'a romana — pre langa altele — n'are nici autonomi'a sa independenta si legale cu alte biserice, apoi cum póte óre regimulu se'si castige simpati'a clerului? Si déca nu'si castiga simpati'a clerului romanescu — de securu ca a poporului mai cu anevolia si o va castiga; de órace biseric'a pentru orice poporu, pentru ori care natiune, si cu deosebire pentru natiunea romana e sufletulu seu, si precum unu trupu fara de sufletu n'ar potè se esiste, — asia chiar nici una natiune crestina fara de biserica nu póte se traiésca! — Er' statulu, carele nu garantéza autonomi'a bisericeloru sale prin legi corespondatórie destinatiunei loru — acelu statu — acelu regimu nu se póte numí „constitutiunale“ — ba potemu dice nici „religiosu“. Si intr'altu casu, candu acelasi regimu ar' face escepetiune numai cu biseric'a nóstra gr. cat. stergundu'i din drepturile avute: atunci i s'ar potè dice, ca e „netolerante.“

Mi se va dice póte, ca voiescu prin acestu conventu — obligatoriu de derogatori'a mea — se facu vr'o demonstratiune; de asiu face cu acest'a vr'o demonstratiune o asiu face in contra altei demonstratiuni. De parte inse fia — cá aperandu eu dreptorile bisericei nóstre — se mi se dica, ca prin aceea facu demonstratiune! Asiu lucrá inse si amu lucrá cu totii in contra chiamarei nóstre, candu cá preoti, cá aperatori ai bisericei amu lasá se se derime si stirbésca din drepturile, cari si altoru biserice recepte le competu.

Pentru aceea dara trebue se fimu mai audaci — celu pucinu — intru eluptarea dreptoriloru nóstre bisericesci, ca-ce mai totudeun'a fortun'a acelor'a le succede, si cá se documentezu acést'a ar' trebui se intru in unele cestiuni politice mai de aprópe ceea ce nu ne este ertatu, ba nici o obiectulu nostru aici! Si in caso, candu luptandune pentru aperarea acestoru drepture sante — n'amu resi triumfatori, se ne mangaiamu celu pucinu in conscientia, ca, cá pastori sufletesci ne-amu facutu detori'a facia cu destinatiunea nóstra si a bisericei nóstre, — si asia se lasamu in testamentulu nationale — disu la acest'a ocasiune bisericescu — — succesoriloru nostri — celu pucinu — luptele ce le-amu portatu in interesulu santei nóstre biserice!

Éca dara pentru ce eu, prea onor. adunare sinodala, am luatu cuventulu la acést'a ocasiune in acést'a prea onor. adunare a vicariatului, carele e datatoriu de tonu intre celelalte protopopiate, si a reflectá in contra acelora sirori din deau amentitulu decretu, prin cari dreptulu alegerei de mitropolitu prin clerulu in biseric'a nóstra se disputa si trage la indoiéla.

Prea onor. sinodu eparchiale! Candu biseric'a nóstra romana — pre langa acea, ca ea este in cea mai mare miserabilitate — fara venite, preotii ei nedotati, se mai angusta si in alte drepture ce ei statu de natura, catu si dela stata i competu: nu inséman alta ceva nici mai multu nici mai pucinu, decatu acuma in secululu alu 19 a ne aduce aminte de persecutionile ei din secliì celi mai din a-ante!!!

Dupa acestea premise dara eu tóta libertatea sufletésca rogu pre sinodulu vicariale cá se redice acestu

PROTESTU:

a) Considerandu, ca dreptulu alegerei de mitropolitu in biseric'a nóstra a ecsistatu din secoli, fara cá se'i fi venitu cuiva in minte alu trage vreodata la indoiéla;

b) considerandu, ca prin rescriptulu inaltului ministeriu reg. ung. de cultu, cuprinsu in ordinationea consistoriale, bunulu nostru dreptu de alegere e disputatu si periclitatu pre venitoriu in gradulu celu mai mare;

c) considerandu mai incolo, ca prin periclitarea acestui dreptu prea vechiu biseric'a nóstra se vatema sfundu si dore-un in autonomi'a sa constitutionale; — asia — sinodulu eparchiale a acestui vicariatu protestéza serbatoresce in contra ori carui atacu si ignorare a canóneloru, usului si preacei bisericesci — venire-ar' ele ori si de unde.“

Deci acestu protestu 'lu recomandu considerationei prea onoratului sinodu eparchiale, si déca acestu prea onoratu sinodu opiniéza ca mine: atunci se se primésca la protocolulu ducandu de deputatulu eparchianu la Blasiu — si de acolo cu agendele sinodului mare generale se se comunice cu locurile supreme competente!!

Am disu. . . . (Precum scimu s'a si primitu.)

Cuventarea

deputatului ALECSANDRU ROMANU, tienuta in siedinti'a din 3 Aug. a. c. a camerei representantiloru Ungariei.

(Capetu.)

Voiu trece la propunetiunea, ce on. d. generariu. . . . (Strigari: Acf nu e generariu, ci deputatu.) Me rogu de ertare, eu credu, ca domnisiorii a vorbitu acf mai multu cà generariu, si nu cá deputatu (ilaritate). On. d. deputatu dara a afirmatu, ca guvernulu romanu acitia prin tienut'a sa inimica agitatiunea in tiéra. Ast'a, me rogu, nu se póte dovedí prin nici una asemene intentiune, fara a fi data vreuna causa la acést'a? — Eu lasu se judece onor. camera, ce dechiaratiune neparlamentaria fù acést'a.

Trecu acuma la deosebit'a parere a dlui deputatu Vilh. Tóth, esprimata cu privire la determinationile §lui 11 alu proiectului de lege relativu la aperarea tierei, cari statorescu pen-

tru unu timpu de dece ani contingentele armatei, compusa de 800.000 de individi. Domniului observa, mai virtosu acelor'a cari vedu una perdere de dreptu in acelu §, ca ast'a e una frase góla, ca ci camer'a are ocasiunea a strămută in fiecare anu decisiunile aceloru §§-i; — modest'a mea parere este, ca mai multu potu fi considerate de una frase góla acea ce dise on. d. deputatu, decatu decisiunile chiare si determinate ale legei, cari intr'adevero despoia tiér'a de dreptulu seu de a determiná séu a denegá numerulu fetiorilor, o despoia dicu, nu numai pentru unu timpu de 10 ani, ci, considerandu natur'a si estinti'a „honvedismului", care adica este radimulu armatei ordinarie, pentru totudeaun'a.

On. camera! Nu voiu mai dice multe, 'mi voiu luá libertatea de a face numai cateva reflexiuni la unele cuvinte ale on. d. ministru presiedinte.

Dlu min. presiedinte sentí argumentele poternice ale on. d. deputatu alu urbei Comaromiu, prin cari acest'a dovedí, ca legislatiunea nóstra si a perdutu acum dreptulu de a despune asupra darei de sange si de bani, de si marturisesco, ca m'am miratu fórte, candu on. d. deputatu alu urbei Comaromiu ajunse la una deductione cu totulu contraria, adica la adoptarea proiectului de lege. — Numitulu deputatu motivandu'si acést'a deductione contraria mi-a datu numai se intielegemu cau's'a (ilaritate), care a respicat'o cu multu mai chiaru on. d. min. presiedinte, carele totudeat'a cu privire la procedur'a guvernului, ni mai presenta, cá exemplu, procedur'a guvernului prussescu, dicundu, ca Prusi'a a devenitu mare si poternica, din causa, ca s'a vatematu constitutiunea.

'Mi va ertá inse dlu min. presiedinte, déca cercu eu causa acestei impregiurari aiurea. — Causa ca Prusi'a s'a ilaltiatu este, ca principii ei au preceputu de timpuriu potérea grandiósa, ce jace in ide'a reformatiunei bisericesci, si o au esploatatu in favórea estinderei imperiului loru, si ajungundu'si in parte scopulu, s'au abtienutu de a se amestecá in cestiuni straine, anume in afacerea orientale si italiana, si 'si au regulatu mai antaiu afacerile finantiarie si administratiunea interna, cá nici una alta potere européna.

Prusi'a si-a adusu potérea si in presente nu pentruca, ci cu tóte ca guvernulu a procesu in contra constitutiunei. Acést'a inse a potut'o face cu prospectu la unu resultatu securu, pentruca a fostu convinsa, ca potérea care jace in ide'a nationalitatei este superiore poterei enorme ce jace in constitutionalismu, si pentruca nu s'a temutu de acést'a potere grandiósa, ci a intrebuintiat'o cu istetime spre ajungerea scoporiloru sale.

Acést'a fù o procedere demna de unu adeveratu barbatu de statu, pentruca adeverstulu barbatu de statu — precum trebue recunoscutu, ca este contele Bismark, capulu guvernului prusiescu — nu se teme de potere, cuprindiendose acesa in ori care idea, ci si o supune sie-si; éra acel'a, care temendose de potere nu numai nu este capace a o esploatá in folosulu seu, ci se silesce a sta in calea ideeloru moderne, cari navalescu cá unu torinte, pre acel'a chiaru statu de pucinu 'in potiu considerá de unu adeveratu barbatu de statu, pre catu n'asiu poté considerá de adeveratu beliduce pre acelu generalu, care temendose de cumplit'a potere a prafului de pusca, l'ar lasá inimicului se'lu intrebuintieze, éra tunurile pline si gat'a a se descarcá ale ostei proprie, lear — tientof.

Onorabilulu d. ministru presiedinte a voitu, in cuvintele'i din urma, se influintieze asupra camerei prin unu argumentu decisivu, si acest'a a fostu provocarea la inimicii interni.

Déca dlu min. presiedinte identifica tiér'a ori cu omnipotinti'a ministeriale, ori cu dominirea nemarginita a nationei maghiare asupra celorlalte natiuni regnicolari, atunci si in acestu intielesu, mare este numerulu inimiciloru interni, (adica maioritatea poporationei); déca inse dlu ministru presiedinte nu identifica tiér'a (precum si vreu se credu, ca n'a intieles'o asia) cu dominirea guvernului séu a ori carei alte parti, apoi potiu afirmá cu tóta certitudinea, si 'lu potiu asecurá, ca patri'a n'are alta inimicu, decatu pre acea partita, care vré se sustiena dominirea amintita cu totu pretiulu, chiaru si cu pretiulu ecsistintiei patriei (aprobare din partea dep. romani) si care, chiaru prin acésta procedere neintielésa a ei, espune patri'a intr'unu modu arteficiosu, staceriloru straine, cari le va poté indreptá in contra si cu succesu ori care potere, pentruca e lucru pré firescu, ca popórele se uresca de dominrea unei parti si de sarcinele preste mesura mari; ér' apoi pre popórele nemultiemite nu le póte mantuí nici una armata, fia ori cata de mare. Asia dara, cine espune patri'a intru acesta modu, acel'a, Dloru, este celu mai mare inimicu alu ei. (Placere, in stang'a estrema.)

Premitiendu acestes mi-iau voia a strage atentiunea onorabilei camere inca la una impregiurare. (S'audimu!)

Deducundu din cele dise, se nu perdemu nici odata din vedere, ca inssi armat'a de honvedi numai atunci va poté corespunde scopului sublimu si destinatiunei ei, candu cetatieni patrisi voru fi indestuliti prin deslegerea cestiunei nationalitatiloru. (Aprobare, in stang'a estrema.)

Cu privire la deosebit'a pusetione, in care me aflu facia cu tramitetorii mei, 'mi tienu de detorintia a dechiará in numele meu si alu consociloru mei de principiu, cari se afla in asemene pusetione, ca noi deocamdata, adica pana candu cestiunea nationale nu va fi deslegata, ca desbaterea acestoru proiecte de lege, cari ingreuna preste mesura poporatiunea patriei si santa imprenuate cu renunciare dela state drepturi, nici ca potemu luá vreo parte! — „Fed."

In 11 Augustu, candu se emanara siedintiele dietei, presiedintele pronuncia, ca in 16 Septembre érasi se va tiené siedintia. Diurnalele „Hazánk" si mai cu séma „Pester Journal" descrie cu colorile cele mai negre abusurile si tiraniele ce se facu din partea amploiatiloru baschi de comitate. —

Dimitrie Cosacoviciu.

Destinulu unoru ómeni, alesi de ceriu, este a nasce, a vietui, a mori pentru o idea mare. — Unulu dintre acestia este si repausatulu Dimitrie Cosacoviciu. Intr'ensulu se personifica: ide'a Romanismului dela Pindu. Elu a fostu propagatorulu si aperatoriulu celu mai neadormitu alu acestei idei. Si-a consacratu vietí'a intrégá si, in anii betranetiei, totu credíendu ca n'a facutu indestulu pentru fratii sei dela Pindu, le-a lassatu si averea.

Acestu apostolu alu Romanismului s'a nascutu la Minciu (Metiov'a). Tatalu seu anume Pascaliu Circu erá preotu. In etate de 12 ani a venitu la Pest'a spre s'si face carier'a sub inngrijirea unchiului seu Cosacoviciu. Acest'a incantatu de felicitele dispositioni ale nepotului pentru invetiatura, l'a tramisu la scóla. Pe atunci in scólele din Pest'a nu se invetiá mare lucru: asia ca dupa trei ani, copilulu Pindului s'a credutu in stare d'a invetiá singuru si a nu mai fi sarcina unchiului. Orele pe care comerciulu nu'l le ocupá, elu le consacrá studiului, asia incatu la etatea de douadieci ani sciea limb'a latina, grec'a vechia si nóua, turc'a, rus'a si roman'a. — Un'a din ocupatiunile lui favorate, erá studiulu comparatu alu limbeloru. — Avea notiuni esacte chiaru si despre formatiunea cuvintelora din Sanscrita.

Spiritulu seu avidu de sciintia 'lu facea se cante cunoscinti'a celoru invetiati. Devenise bunu amicu cu Boiagi (autorulu gramaticei macedone tiparita in Vien'a in 1813), Rosa, Gojdu, fratele mitropolitului Siagun'a, celebritati savante ale timpului. Luptele bisericesci din Pest'a intre greci si romani, lupte la cari asist'a, desteptara intr'ensulu sentiementulu Romanismului.

Intr'acést'a unchiulu seu morí fara se'i lase nimicu alta decatu numele. — Pentru junele nostru care nu are alta avutia de catu 26 ani, vietí'a este nesatierita in Pest'a. Ungori, germani, slavi si greci, toti se redica contra Romaniloru; prob'a despre acést'a este multimea de opuscule in contra loru ce au esitu in timpulu acel'a. Dorulu d'a respirá unu aeru mai romanescu 'lu mancá. Parintele fratiloru Opreni din Craiov'a, care conoscea pe junele Cosacoviciu, venindu in Pest'a, afla despre mórtea unicului radimu alu acestui june si suferintiele Romaniloru, si i dise:

„Si noi in tiér'a nóstra suferimu amaru de greci. Inse hai, flacaule, la noi, ca totu este mai bine decatu ací."

Si preste catova dile junele Cosacoviciu respira aerulu romanescu pe tiermii Dambovitiei. Indata dupa promulgarea regulamentului organicu, incependu formarea armatei romane, elu intra in armata cu dreptulu de nobilu. Strainu seracu, fara nici unu protectoru, numai prin zelulu si meritulu seu, ajunse in rangulu de capitanu, lucru mare pe atunci! Erá iubitu de toti boieríi, cari se aflau in armata, Bibescu, Campinénu, Filipescu, Manescu. Amu auditu pe multi dicundu, ca erá celu mai bravu si mai inteligentu oficeriu din armata. Principele Alecsandru Ghica simpatisá fórte multu cu denssulu; incuragiatu de acésta simpatia, a presentatu in secretu principelui unu memoriu asupra Romaniloru de preste Dunare. Acest'a i dise se se intielége cu Mihailu Ghica. — Junele romanu aureliánu trasarí de bucuriá, crediendu ca o radia de inviare póte lucí preste pamentulu fratiloru sei. Se incéle marinimosulu june; nu scia ca dorulu lui este radi'a, ér' acei dela cari incepuse a sperá erá norii. Vorbí multu si cu focu primului ministru, atunci Mihailu Ghica; dar' acest'a in cele din urma i dise: „Na este timpulu acuma se ne ocupamu de asemenea lucruri! Nu vedi ca suntemu amenintatiti chiaru noi?"

Principele Bibescu inlocuindu pe tronu pe Alecsandru Ghica, voí se tramita in Rusi'a mai multi dintre boierii militari pe langa cari insemnase si pe Cosacoviciu, cá se studie art'a militaria. Finlu Pindului, candu afla de acésta favóre princiara, elu, care nu suferí nici cum Moscovitismulu, strigá indignatu: „Ce se cauta in Rusi'a? Se invetiu eu pe rusi? Nici odata!" si refusa. Din acésta causa fuse fortiatu se ésa in pensie.

Din acelu timpu Cosacoviciu se consacra apostolatului seu. Incepù a propagá cu ardóre Romanismulu dela Carpati, dorulu Romaniloru dela Pindu, doru de viétia si lumina! A invocatu concursulu mai multor'a din compatriotii sei, si nu afla intr'ensii decatu amortiéla si scepticismu.

In cele din urma a facutu unu apelu publicatu in gazet'a „Dimbovitia", dupe care DD. Gogu fratii, Zisu Sidere, Nicolescu, Ticopolu, i au promisu ca 'lu voru sustiené si voru suferí impreuna tóte periculele. Preste doi ani au reusitu se formeze Comitetulu Macedono-Romanu. Apoi dupa staruintiele DD. Negri, Bolintinénu si V. Urechia, colonii lui Aureliánu vediura pentru antei'a óra deschidiendose in valle loru patru scóle unde se invetia cartea romanésca, ér' in Bucuresci se infiintia internatulu Macedono-Romanu.

Din locinti'a lui retrasa pe délulu Spirei, patriotulu dela Pindu veghiá cá o betrana sentinéla miscarea si progresulu Romanismului intre fratii sei. Cas'a lui erá locolu de intalnire alu acestor'a, si fiecare aureliánu nou venitu in tiéra aflá intr'ensulu unu sinceru mentoru.

Déca betranulu nostru se indignà uneori de ceva, erá candu dinariele romane, din nedibácia séu ignorantia, scapau cuvinte cari atingeau demnitatea Romaniloru dela Pindu. Dar' fiti siguri, ca nu scapá nici unulu din dinariele cari pecatuiau, fara unu respunsu publicu din partea lui Cosacovicio.

Guvernulu numindulu in anulu trecutu, intre membrii societatiei academice, elu 'si dete demisionea; ca-ci de estova timpu i perise vederea.

Candu vietí'a erá mai dulce betranului Cosacovicio; ca-ci visulu de aurú alu inimei sale incepuse a se implini, mórtea cumplita io curmá intr'unu modu tragicu. Ce mana omucida a smulsu din midiloculu nostru sufletulu verde alu acestui betranu apostolu? Séu fatal'a intemplare? Dar' oredemu, ca justití'a umana, inaintea justitiei divine, va resbuná sant'a lui cenusia!

TESTAMENTU.

I.

Necunoscendu ór'a mortiei mele, pana candu sum sanetosu si cu mintea intrégá, decidu ca, dupa incetarea mea din viétia, averea mea miscatória si nemiscatória, care consta in: . . . . .

(Aci arata obligationile (patru) a caroru suma totala este una suta optu mii nóua sute sieptedieci si siese lei 108.976.)

Si in casele mele ce le posiedu in délulu Spirea, Calea Spirei Nr. 45, si din strad'a Cocorescu Nr. 2, care se voru vinda, si banii se se adauge in sum'a totala de mai susu; acést'a avere, dicu, se se impartiésca in modulu urmatoriu:

(Aci arata catu se dè pentru sufletu.)

II.

Éra cealalta avere se remana pentru eternitate (dica eternitate pentruca doresou cá Ro-

mani'a se ecsiste catu lumea) statului Romani'a, cá din venitulu acestui capitalu se se infiintieze si se se sustiena una scóla romanésca, in Macedoni'a, Epiru séu Tesali'a, unde va fi mai mare necesitate, care scóla va portá numele de Scóla Romana.

In acea scóla se va predá gratis in limb'a romana: Gramatic'a, aritmetic'a, istori'a romana, geografi'a elementaria si contabilitatea.

Fiindu inse micu venitulu anualu alu acestui capitalu, rogu pe domnulu profesore, care va fi la acea scóla, se se multiumésca cu unu apuntamentu anualu de lei romanesci actuali 8000, optu mii, din care se se platésca si locali'a scólei. Éra cu restulu venitului se se intretiena pe totu anulu elevi seraci romani din acea scóla.

Domnulu profesore va fi obligatu a tramite pe totu anulu la ministeriulu instructiunei publice din Romani'a registru legalisatu de comun'a unde se va afla scól'a: despre numerulu discipuliloru si studiele ce au facutu in limb'a romana.

Rogu umilmínte pe toti DD. profesori romani precum si cei de ginta latina, aflati in capital'a Romaniei, de a supraveghiá se se esecute ad literam paragrafulu acest'a, si, dorindu cá scól'a acést'a se devina o scóla demna de natiunea romana, facu unu apelu férbinte la tóte inimele adeverate romane, se vina in ajutoriulu ei cá se prospere, dupa dorinti'a fiacarui romanu.

Acestu paragrafu se se publice pe totu anulu, intr'unulu din diuariele cele mai insemnate din capital'a Romaniei, platinduse si costulu tiparioli.

III.

Venitulu din anulu d'anteiu alu acestui capitalu, destinatu pentru scóla, se se intrebuintieze pentru tiparirea cartiloru didactice trebuintióse la acea scóla in dialectulu de dincolo de Dunare cato se póte mai apropiatu de dialectulu din Romani'a libera, cá din ce in ce se se formeze o limba culta pentru toti romanii.

IV.

Inmormentarea mea se fia catu de simpla la adormitoriulu Mateiu Bessarabu séu Belu, a careia spese se nu trécа mai multu de catu 10 galbeni austriaci si pe pétr'a mea mormentala se se sculpe: „Aici repausa remanentiele unui Romanu Aureliano."

V.

Rogu umilinte pe Domnii Ioane Bratianu, generalu Christianu Tell, Vasiliu Alecsandru Urechia, Zisu Sideri si Iordachie Goga se binevoiesca a ecsecutá acestu alu meu testamentu.

Bucuresci, 1867 Maiu 27.

(Urméza legalisarea tribunalului civilu II fovu, sectiunea III.)

Subscrisu Dimitrie Cosacovicin.

„Alb. Pind."

Cronica esterna.

ROMANI'A. „Romanulu" ne referéza, ca in 1-a Augustu c. v. Mari'a Sa Domnitoriulu insocitu de ministri a pusu pétra fundamentala la scól'a de agricultura, ce se infiintieze pe mosi'a Ferestrau in partea stanga, a sioselei Mogosioi, cu care ocasiune d. ministru Doniciu tienu urmatori'a cuventare:

„Prea inaltiate Dómne!

Poporulu romanu dupa secli de suferintie renasce supto august'a dinastia a M. V., institutiunile sale se reconstitue, fundamentele cladiriloru sale puse de august'a mana a M. V. voru atestá generatiuniloru viitóre, epoc'a creatrice a regnului M. V. Ospitiuri, scóle, drumuri de feru, poduri, institutiuni industriale tóte resaru pretutindene si atesta lumei, care ne privesce, ca a sositu diu'a invierei poporului romanu, anqiu celu bine cuventatu de domnulu.

Astadi M. V. puneti fundamentele scólei secondare de agricultori, tiér'a intréga va tresari de bucurie, vediendu solicitudinea Domnitoriului ei pentru respandirea lumineloru si pentru desvoltarea acestei mari industrii, acestu nesecatu isvoru alu bogatiei si alu prosperitatiei nóstre.

Se traiti M. Vóstra!"

Astfelu de vorba trebue se incante pre orice cetitoriu cu semtiu natiunalu. E dulce a vedé pre frati inaltianduse in regiunile luminii, chiaru si candu te lupti pentru viétia si pentru libertatea de a te luminá! —

— Citimu in „Monitorele" francese dela 6 Augustu:

„Alteti'a Sa Ser. principele Carolu I., principe Domnitoriu alu principateloru unite, voindu se manifestese in acelasi timpu simpati'a sa pentru progresulu instructiunei popórale in Franci'a si se dè si unu semnu de satisfacerea ce'i da primirea ce se face junimei romane in scólele nóstre, a remisu ministeriului instructiunei publice, o suma de 1000 franci, spre a luá parte la subscrierea deschisa in folosulu biblioteceloru scolare. Acésta suma va servi pentru comperarea a diece loturi de carti, cari voru fi tramise la trei comune aratate de societatea bibliotecéloru popórale ale Sartei de catra societatea pentru desvoltarea instructiunei primare in Dordogne, si de catra societatea formata la Havre pentru progresulu invetiamentului poporalu; la bibliotec'a societatii, de cursuri pentru adulti din Molhouse (Rin de Susu), la bibliotecele scolare din Doornazac (Vien'a de susu), din Rochicourt le Chateau Meurthe, din Horte (Marn'a de susu) din Estrasel (Pirinei orientali) din Alon'a (Maine et Loire) si la bibliotec'a poporala din alu 11 arondisementu din Parisu.

Junii romani din Parisu, doritori d'a se associá personale la generós'a cugetare a guvernementului loru, au adresatu totu cu acelasi scopu, ministrului productelu unei colecte facuta intre densii. Acestu daru ce se suia la 250 fr. va fi datu bibliotecei scolare din comun'a Queriqut (Arieje), care merita acésta favóre prin zelulu seu pentru progresulu invetiamentului si care n'are nici unu recreatu care nu scie carte. Epistol'a ce insociéza tramiterea productului acestei colecte facuta de junii romani cuprinde pasagiulu urmatoriu:

„Fii si unei tieri multu timpu uitata, si pe care destine erode au despartitu-o in timpu de stati'a secli de comerciulu cu fratii sei mai mari din Occidente, primiti cu stat'a bunavoiulu de natiunea si careia suntemu ósteti, nu putemu stá indiferinti la ceea ce interesédza educatiunea si instructiunea acestui poporu eroicu. In scólele sale, care ne sunto deschise cá la proprii sei fii, colesceramu pe fia ce di luminele civilisatiunei si ale progresului. Ascultandu pe ilustrii si invetiatorii innobilamu spiritele nóstre, inaltiamu sufletele nóstre; avendu neincetetu supta ochii nostri nobilile esemple ce ne dau, ne punemu in stare de a fi intr'o di folositori scumpei nóstre patrii si de a restringe si mai multu legamintele ce o unescu cu Franci'a." — (Rom.)

Din Olteni'a séu Romani'a mica. (La pronunciamentulu din Blasiu.) De si cele trei puncte ale pronunciamentului formulatu la Blasiu in 3/15 Maiu a. c., sflasera celu mai viu resunetu (echo) in animele nóstre, n'amu redicatu totusi pana acum nici o voce in favórea lui, macaru ca si pre noi cá fii credintiosi ai Transilvaniei patriei nóstre mume inca ne au interesatu fórte. Tacerea nóstra se póte esplicá singuru numai din acea impregiurare, ca ci n'am voitu cá se dica din nou adversarii nostri, comca dv. sunteti influintisti de aici si comca de aici ve trageti tóte inspiratiunile. Cu tóte ca este constatatu de multu si probatu chiaru istoricesce: comca simtiementulu natiunalu romanu n'a fostu nici odata inspiratu de aici scolo, ci din contra elu a trecutu de acolo incóce. Aicea si a gasitu numai asilulu si protectiones totudéun'a de cate ori elu a fostu acolo persecutatu, cá si in timpulu de facia. N'am voitu, dicu, se mai clatinamu si noi ap'a cea preste mesura tolbura a noului imperiu maghiaru. Dar' acum vediendu cele ce se petrecu in dulcea nóstra patria natale; vediendu cum despotismulu maghiaru apasa fara competu asupra parentiloru, fratiloru, surioriloru si a ruderu nóstre. Vediendu mai incolo ca, nu ómenii pronunciamentului, ci adversarii lui ómeni de dinafara (din tiér'a ungarésca) conturba pacea, strica linistea intre locuitorii cei pacifici si indelungu rabdatori si acelui mare Principatu din vécuri autonomu; vediendu in fine ca totu acei ómeni sugruma libertatea opiniuniloru si ioneca consciintiele, — tacerea nóstra a devenito imposibile. Venimu dar' si noi la rendulu nostru, noi emigratii romani transilvaneni din tóta Olteni'a séu Romani'a mica si damu a dhesiunea nóstra la diselu pronunciamentu, protestandu contra tuturoru mesuriloru despotice ce s'au luatu contra subscritoriloru lui, si declarandu in modulu celu mai solemnu, cumca suntemu si vomu fi pururé gat'a, ala sustiené si ala apará cu tóte mediele legali ce ne voru stá la dispusetiune, fia ele de orice natura: morali séu materiali. Si acésta a nóstra credentia politica o vomu trasmite fililoru si nepotiloru nostri, din generatiune in generatiune. —

In numele emigratiunei romane transilvane:

Simeone Mihali,
profes. de Lyceu.

Craiov'a, in Iuliu 1868.

FRANCI'A. Parisu 14 Aug. Revist'a armatei s'a terminatu; n'a fostu nici unu accidente. Maiestatea Sa a fostu aclamata fórte. Generalulu englesu Napier a sositu asta diminétia si a asistatu la revista; elu va merge mane la taber'a dela Chalons. „Patria" crede, ca imprumutulu va fi acoperitu mai multu de catu de treidieci de ori. „Presse" si „Epoc'a" dicu, ca pentru antei'a data in 15 Aug., va fi receptiune diplomatica la Tuilerie. —

— „Revue des deux Mondes", in revist'a politica dela 1-a Augustu, vorbindu despre Franci'a dice: „ca acum mai multu decatu ori candu actiunea ei politica are trebuintia de a se degagiá de orice intunecimi, de a se aretá in curatieni'a si barbati'a ei, de a sontura amortirea adormitiloru, de a se precisá intr'unu sensu liberale in intru spre a regasi in afara inriurirea ei si celu mai pucinu unu rolu demnu de dens'a. Dar' acelu rolu, si acésta inriurire gasile-va Franci'a in pace séu in resbelu? Fórte dibacia ar' fi celu care va puté spune ceea ce se va petrece preste trei luni, si nu starea in care se afla Europ'a va ajutá la descifrarea acestei enigme." — (Rom.)

Nr. 13114—1868. 3—3

Publicare de concursu.

Pentru implinirea postului directorului la institutulu semintiloru din Sibiiu, cu care e legatu in cei cinci ani de antei unu salariu anuale de 1200 fl., dupa decurgerea acestoru ani 1400 fl., dupa decurgerea altoru cinci ani 1600 fl. — si dupa implinirea servitiului de 15 ani 1800 fl. — Clas'a VIII caracteristica, cortelu liberu si incalditu gratis.

Si éra pentru implinirea submediolui secundu la institutulu acesta, cu care e legatu in cei cinci ani d'antei unu salariu de 800 fl., dupa decurgerea acestoru cinci ani 600 fl. si dupa implinirea servitiului de diece ani 700 fl. — Clas'a caracteristica X, cortelu liberu si incalditu gratis. —

Pentru ambe posturile e legata si una parte de gradina. — Cu acésta se escrie concursu, cá petitorii posturiloru atinse se'si sustérna petitiunile loru bine instruite cu diplomele cá medici séu chirurgi, testimoniale despre servitiulu pana acuma, si despre scientia celoru trei limbi ale patriei, pe calea oficialatului la care sunt amploiati, pana in finea lunei Augustu anulu curgatoriu numai deadreptulu la Guvernulu acestu regescu. —

Clusiu in 9 Iuliu 1868.

Dela Guvernulu reg. transilvanu.

Nr. 501/pres. 1868. 3—3

Publicatiune.

Conferinti'a cuariale a comitetului representativu alu comitatului Turd'a se va tiené in 25 Augustu a. c. in opidulu Turd'a, care va avé de agende: Publicarea de legi sanctionate, resolvirea de recuisitiuni municipali si de afaceri interne.

Ceea ce prin acésta am onóre a aduce la cunoscienti'a tuturoru aceloru membrii ai comitetului, cari ou locuiescu pre teritoriulu comitatului, rogandu'i de a se infaciosia. —

Dela comitele supremu alu comitatului Turd'a.

Turd'a in 31 Iuliu 1868.

Br. Kemény György.

(Tacsata cu portu post. 10 cr.) foispan.

Cursurile la burs'a in 18. Aug. 1868 sta asis:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 41 cr. v.
Augsburg	—	—	112 „ 25 „
London	—	—	114 „ 40 „
Imprumutulu nationalu	—	—	58 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			58 „ 40 „
Actiile bancului	—	—	733 „ — „
„ creditului	—	—	211 „ 60 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.